

**SPRÁVA ZO STRETNUTIA KATEDIER
FRANCÚZSKEHO JAZYKA
SPOJENÉHO S VEDECKOU KONFERENCIOU
*ÉTUDES FRANÇAISES EN SLOVAQUIE 2012***

Andrea Tureková

Univerzita Komenského v Bratislave

V dňoch 24. – 26. októbra 2012 sa uskutočnil 18. ročník pravidelného každoročného stretnutia katedier francúzskeho jazyka resp. sekcií francúzskeho jazyka na katedrách románskych jazykov slovenských univerzít. S týmto stretnutím sa už tradične spája vedecká konferencia pod názvom *Études françaises en Slovaquie*, konajúca sa pod záštitou Francúzskeho veľvyslanectva na Slovensku. Táto konferencia má za cieľ raz ročne zoskupiť predstaviteľov jednotlivých katedier francúzskeho jazyka na Slovensku, ktorí vo svojich príspevkoch reflektujú svoju vedeckú činnosť v oblasti francúzskej lingvistiky, didaktiky, literatúry či traduktológie, debatujú o aktuálnych problémoch rešerše a prezentujú stav románskych (francúzskych) štúdií na slovenskej univerzitnej pôde. Na podujatí sa pravidelne zúčastňujú aj zahraniční pozvaní hostia z francúzskych či frankofónnych univerzít, vďaka čomu je vedecká debata vždy otvorená a prepojená s európskym univerzitným kontextom.

Tohtoročné stretnutie po druhý raz konzekutívne organizovala Katedra románskych jazykov a literatúr Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Okrem organizátorov boli na konferencii zastúpené katedry romanistiky z Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Fakulty aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave. Pozvané zahraničné inštitúcie boli dve: Univerzita v Montpellier a Univerzitný inštitút pre prípravu učiteľov (IUFM) v Aix-Marseille.

Konferenciu otvorili a úvodné pozvané prednášky predniesli dve dámy. Pani Fatima Davin z Univerzitetného inštitútu pre prípravu učiteľov v Aix-Marseille uviedla kolokvium všeobecnou úvahou o metodológii vedeckého výskumu vo vzťahu k vyučovaniu francúzštiny ako cudzieho jazyka. Pani Françoise Demougin, emeritná profesorka na Univerzite v Montpellier a špecialistka na didaktiku literárneho textu, vo svojej prednáške zdôraznila význam literárneho

textu vo vyučovaní/učení sa cudzieha jazyka, ako spôsobu, ktorým si empirický čitateľ osvojuje jazyk prostredníctvom samotného jazyka. Na úvodné prednášky z oblasti didaktiky nadviazal príspevok Anny Butašovej, v ktorom autorka priblížila etapy vývoja jednotlivých teórií vyučovania cudzích jazykov a analyzovala ich prínos vo vzťahu k aktuálnej situácii vo výučbe cudzích jazykov a konkrétne francúzštiny v slovenskom školskom systéme. Štefan Povchanič ďalej predstavil svoju koncepciu vyučovania francúzskej civilizácie a reálií, v kontexte ponuky kurzov na Fakulte aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave. Dopoludnie uzatvoril príspevok Jany Truhárovej, ktorá predstavila pri príležitosti budúceho stého výročia narodenia Jozefa Felixa osobnosť a dielo tohto významného romanistu a zdôraznila jeho nesmierny význam ako „otca“ a zakladateľa slovenskej romanistiky.

Popoludnie otvorili príspevky z oblasti francúzskej lingvistiky. Monika Andrejčáková venovala svoju prednášku problematike z oblasti kontrastívnej lingvistiky. Predstavila niektoré paralely medzi použitím francúzskej predložky „de“ v negatívnych vetných konštrukciách a tzv. záporného genitívu v slovenskom jazyku. Katarína Chovancová analyzovala použitie zámena „nous“ („my“) v priestore sprostredkovanej komunikácie, konkrétne v prípade tzv. „komentátorského plurálu“. Sériu lingvistických príspevkov uzavrela Zuzana Puchovská analýzou vývoja a použitia stereotypických výrazov ukotvených vo francúzskom jazyku. Popoludňajšie príspevky pokračovali témami z oblasti traduktológie: Jana Smutná analyzovala na vybraných príkladoch problematiku prekladu francúzskeho zámena „on“ v románe Louisa-Ferdinanda Célinea *Voyage au bout de la nuit* a jeho preklade z pera Kataríny Bednárovej (*Cesta do hlbín noci*, preložené v roku 2009). Nicolas Guy predstavil projekt prekladu vybraných textov súčasných slovenských autorov do francúzštiny a ich pripravované dvojazyčné vydanie, projekt realizovaný tímom vyučujúcich a študentov Katedry romanistiky FHV UMB v Banskej Bystrici. Arnaud Segretain ďalej predstavil praktický návod na zostrojenie interaktívnej tabule a možnosti, ako s takto zostrojeným didaktickým materiálom pracovať. Konferenčný deň uzavrel príspevok Ewy Schaller, ktorá predstavila kontext poľského univerzitného prostredia a smerovania tamojších katedier francúzskeho jazyka ku kreovaniu študijných programov zameraných na výučbu francúzštiny pre špecifické ciele. Večerný program spríjemnila slávnostná večera, ktorú poctili svojou prítomnosťou Jeho Excelencia pán Jean-Marie Bruno, veľvyslanec Francúzskej republiky na Slovensku, a pán docent Ivan Ostrovský, prorektor pre rozvoj Univerzity Komenského v Bratislave.

Druhý deň konferencie bol venovaný literárnym príspevkom. Dopoludnie otvorila svojou prednáškou Zuzana Malinová, ktorá sa venovala problematike rodiny v súčasnom francúzskom a frankofónnom (konkrétne québeckom)

románe. Ukázala, že súčasná naratívna próza sa vracia k tejto „večnej“ téme, avšak nie formou návratu k tradičným rodinným románom; naopak, transformácia rodinného modelu dáva autorom priestor na hľadanie nových, často hybridných, tvarov. Ďalšie dva príspevky boli venované osobnosti súčasného francúzskeho románopisca Richarda Milleta, a to v kontexte milletovských štúdií rozvíjaných na Katedre francúzskeho jazyka FF PU v Prešove: Katarína Kupčíhová najskôr predstavila stav milletovských štúdií v slovenskom univerzitnom kontexte, predstaviac tohto spisovateľa ako kontroverznú osobnosť najmä v súvislosti s nedávnym škandálom okolo jeho textu *Éloge littéraire d'Anders Breivik (Literárna chvála na Andersa Breivika)*. Ján Drengubiak potom predstavil Richarda Milleta komplexnejšie, z pohľadu jeho bohatého diela ako autora oscilujúceho medzi fikciou a autobiografiou. Záver stretnutia napokon patril staršej literatúre: Andrea Tureková sa vo svojom príspevku venovala téme parodickej rozprávky ako špecifického žánru vo francúzskej literatúre 18. storočia a spôsobu, akým autori využívajú tradičné rozprávkové zázračno v prospech paródie a satiry.

18. ročník *Études françaises en Slovaquie* sa ukončil stretnutím zástupcov katedier s atašém francúzskeho veľvyslanectva pre jazykovú spoluprácu, pánom Pascalom Schallerom. Otvorené boli aktuálne problémy a výzvy katedier francúzskeho jazyka, spojené nielen s vedeckou činnosťou a univerzitnou spoluprácou, ale aj s počtom vyučujúcich a študentov na jednotlivých pracoviskách, a v konečnom dôsledku s postavením francúzskeho jazyka v systéme slovenského školstva a s prípravou budúcich učiteľov francúzštiny ako cudzieho jazyka na základných a stredných školách. Vyjadrená bola tiež potreba katedier francúzskeho jazyka posilniť vzájomnú spoluprácu a zjednotiť sa do spoločnej štruktúry, podobnej ako existuje v susednej Českej republike či Poľsku, ktorá by reprezentovala špecifické záujmy vysokoškolských učiteľov francúzštiny pôsobiacich na horeuvedených pracoviskách.

Viaceré odprednášané konferenčné príspevky sú súčasťou aktuálneho čísla časopisu *Philologia*, ktoré vyšlo s podporou Francúzskeho veľvyslanectva na Slovensku.

Andrea Tureková
Katedra románskych jazykov a literatúr
Ústav filologických štúdií PdF
Univerzita Komenského v Bratislave
Račianska 59, 813 34 Bratislava
turekova@fedu.uniba.sk